

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/53/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623207042
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2623207042.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., narodeného XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom ako matka, dieťa rodičov, matky C. D., narodenej XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom E., F. XXXX/XX, zastúpenej Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Bratislava, Ďumbierska 3F a otca A. B., narodeného XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom G., H. A. I. XXXX/XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Senica č.k. 25P/3/2023-74 zo dňa 22.06.2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **r u š í** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Uznesením napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zakázal styk otca s maloletým.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovení článku 4, § 2 ods. 1 a § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a vecne dôvodil, že návrhom doručeným 07.06.2023 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže styk otca s maloletým. Otec sa aktuálne stretáva s maloletým na základe rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 7P/82/2019-378 zo dňa 03.05.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/64/2021-446 zo dňa 07.12.2021 každý párnny týždeň v roku od piatka od 15.00 hod. do pondelka do 8.00 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od štvrtka od 15.00 hod. do piatka do 8.00 hod. Zároveň je upravený styk otca s maloletým počas letných, veľkonočných a vianočných prázdnin. Nad výchovou otca bol nariadený dohľad za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica v trvaní 12 mesiacov. Matka totiž už v tom čase poukazovala na nevhodné správanie otca vo vzťahu k maloletému, najmä na neprimeranú a nevhodnú intimitu, sprevádzanú sexualizáciou a neprimeraným zasahovaním do súkromia maloletého. Otec sa mal maloletého dotýkať na intímnych miestach, bozkávať jeho genitálie, ukazovať maloletému svoj penis, voňať tepláky maloletého v rozkroku. Matka navrhla pripojiť súdny spis Okresného súdu Skalica sp. zn. 7P/82/2019, pričom k návrhu priložila niektoré videá a fotografiu z predchádzajúceho styku otca s maloletým, ktorý sa uskutočňoval v jej domácnosti, a teda mala možnosť správanie otca v blízkosti syna zaznamenať. Na neštandardné správanie otca matku v minulosti upozornili aj známi, ktorí chodili s rodičmi na kurz plávania pre deti. Aj znalkyňa Mgr. Lenka Lipanová vo svojom znaleckom posudku zo dňa 20.03.2021 konštatovala, že otcove správanie sa nepohybuje v štandardnej rovine, pričom toto môže zanechať na maloletom následky, či už v podobe nerozoznávania intímnych hraníc syna alebo iných závažnejších následkov. Súd pri úprave styku však vychádzal pri rozhodovaní z predpokladu, že k negatívnym následkom na vývine maloletého nedôjde. Matka poukázala na zmenu pomerov od posledného rozhodnutia, a to že u maloletého boli spozorované zmeny v správaní počas jeho pobytu

v materskej škole, ktorú navštevuje od septembra 2022. V apríli 2023 kontaktovala oboch rodičov riaditeľka školy a požiadala ich o osobné stretnutie, na ktorom ich informovala, že u maloletého sa prejavuje sexuálne správanie vyhýbajúce sa normám správania ostatných detí, a to primárne z dôvodu nadmerného onanovania maloletého v priestoroch školy aj v prítomnosti ostatných detí. Riaditeľka prejavila vážne obavy o ďalší vývin dieťaťa, pričom tiež poznamenala, že maloletý môže byť k onanovaniu podnecovaný alebo nabádaný. Reakcia otca bola podľa riaditeľky neadekvátna. Podľa ďalších informácií dostupných matke psychologička pozorovala správanie sa maloletého v škole počas dňa 01.06.2023, kedy následne oboch rodičov kontaktovala a dohodla si s nimi stretnutie na 19.06.2023. Psychologička odporučila, aby rodičia zabezpečili maloleťmu terapiu u psychológa, nakoľko jeho masturbáciu vyhodnotila ako nadmernú a neporovnateľne za hranicou od ostatných detí vo veku maloletého. Psychologička okrem iného označila za možný dôvod správania sa maloletého sexuálnu stimuláciu rodičom. Matka má za to, a to aj s ohľadom na reakcie otca na súčasnú vzniknutú situáciu, že otcove výchovné metódy možno naďalej označovať za nevhodné, ako aj jeho prístup k riešeniu aktuálnych problémov spojených so správaním sa maloletého. Otcovu výchovu možno považovať za nadmerne sexualizovanú, pričom dopad tejto výchovy sa toho času odráža už aj na nevhodnom správaní maloletého. Súd prvej inštancie sa oboznámil s listom riaditeľky Materskej školy J. XX, E., čestným prehlásením A. G., rodným listom maloletého, spisom Okresného súdu Senica sp. zn. SI-9P/40/2023 a fotografiami a videozáznamami zo stretnutí otca s maloleťm.

3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloletých, ak je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený, prípadne ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery (§ 325 ods. 1 CSP). V prípade maloletých detí možno nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo dieťaťa ohrozené. Keďže súd prvej inštancie nemal za preukázané, že by bol vážne ohrozený alebo narušený život, zdravie či priaznivý vývoj maloletého, nekonal o návrhu v zmysle § 365 ods. 1 CMP. Maloleťmu toho času nehrozí taká ujma na jeho právach, ktorá by si vyžadovala okamžitý zásah súdu a bezodkladnú úpravu pomerov dieťaťa a jeho rodičov. Súd prvej inštancie uviedol, že zo záverov znaleckého dokazovania vykonaného v konaní vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 7P/82/2019 vo všeobecnosti vyplynulo, že správanie otca k maloleťmu v intímnej oblasti možno považovať za neštandardné, s určitými prejavmi správania, ktoré nepatria do primeraného rodičovského repertoáru intímneho správania (bozkávanie genitálií, nadmerné hladenie po zadku, čuchanie v rozkroku alebo k odevom dieťaťa) a zasahujúcimi do osobnej zóny dieťaťa, avšak znalcami neboli zistené prejavy sexuálneho zneužívania alebo obťažovania, nebolo preukázané, že by správanie otca vykazovalo sexuálny motív a nebolo zistené ani ohrozenie vývinu maloletého vplyvom správania otca. Maloletý má vo vzťahu k obidvom rodičom vytvorenú kvalitnú citovo a emočne sytenú vzťahovú väzbu, v prítomnosti každého z rodičov sa cíti viditeľne spokojne a bezpečne, pričom v jeho celkových prejavoch správania nie sú prítomné nápaditosti, ktoré by mohli poukazovať na jeho narušené vzájomné vzťahy s matkou alebo s otcom. Z fotografií a videozáznamov ako aj predchádzajúceho dokazovania mal súd prvej inštancie preukázaný výnimočný vzťah otca s maloleťm, ktorý evidentne rád trávi čas s otcom. Z hľadiska duševného zdravia otca včítane sexuality nejstávajú žiadne relevantné prekážky k tomu, aby sa mohol sťkať s maloleťm dieťaťom, a to aj bez prítomnosti matky. Zmenu pomerov má podľa matky predstavovať zmena v správaní u maloletého, ktoré má spočívať v častom a nadmernom onanovaní. Pokiaľ by sa preukázalo, že otec maloletého v nevhodnom správaní podporuje, prípadne ho aktívne nabáda (v najhoršom prípade priamo iniciuje), na mieste by bol zásah súdu v otázke úpravy styku otca s maloleťm. Nateraz sú však takéto závery len v rovine domnienky matky maloletého, resp. jeho pedagógov. Súd prvej inštancie odporučil zvážiť psychologické poradenstvo. Je na mieste, aby otec pred maloleťm neschvaľoval, resp. nenormalizoval nadmerné sebauspokojovanie zo strany maloletého, ale naopak mu vysvetlil, aké správanie už nie je vhodné. Obdobne to platí aj pre matku maloletého, ktorá rieši nevhodné správanie syna podaním návrhu na zamedzenie styku otca so synom, avšak vôbec sa v návrhu nevyjadrila, ako na neho výchovne vplýva ona. Obidvaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti a zodpovedajú za všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Dieťa má právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov i právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvoma rodičmi.

4. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka maloletého s návrhom, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zakáže styk otca s maloleťm,

alternatívne, aby upravil dočasne styk otca s maloletým iným vhodným spôsobom, najmä za prítomnosti psychológa tak, aby bol zabezpečený najlepší záujem maloletého. Zároveň navrhla, aby súd v rámci neodkladného opatrenia nariadil otcovi psychologické poradenstvo za účelom zlepšenia jeho komunikácie s maloletým a jeho výchovných metód. Súd prvej inštancie podľa matky vydal rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení veci a nesprávnych skutkových zisteniach (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a § 62 ods. 1 CMP). Súd prvej inštancie síce konštatoval, že v konaní vedenom pod sp. zn. 7P/82/2019 bolo zistené neštandardné správanie otca k maloletému v intímnej oblasti, ale následne sa len stotožnil so záverom vysloveným v jeho predchádzajúcom rozhodnutí, kedy sa v roku 2021 nemala nevhodná výchova zo strany otca na psychike maloletého prejavovať. Je zrejmé, že nevhodná a sexualizovaná výchova zo strany otca sa ku dnešnému dňu na psychike a správaní maloletého už prejavuje (hoci tomu tak možno v minulosti nebolo). Riaditeľka škôlky prejavila vážne obavy o ďalší vývin dieťaťa, pričom tiež poznamenala, že maloletý môže byť k onanovaniu podnecovaný alebo nabádaný. Riaditeľku šokovala reakcia otca, ktorý o správaní maloletého vie, ale považuje ho za normálne, pričom v súvislosti s otcovým postojom riaditeľka tiež citovala jeho vyjadrenie: „veď aj jeho kolegyni dcéra si to robila v škole pod lavicou“. Otec aj na stretnutí so psychologičkou z CPPPpP, K. XXXX/X, XXX XX E., L. D. M. reagoval neadekvátne, jej zistenia a vyjadrenia bagatelizoval, pričom len poznamenal, že aj jeho sestra sa bežne nahá kúpe so svojou dcérou. Otec dlhodobo nedokáže prijať odporúčania odborníkov a ani súčasná abnormalita v správaní sa maloletého nie je pre otca dostatočným podnetom na zmenu jeho prístupu. Otec sám maloletého syna v nadmernej masturbácii podporuje (napr. upozornením učiteľiek, aby v prípade, že maloletý začne v škôlke masturbovať, nech ho len pošlú na záchod). Súd prvej inštancie nemal za osvedčené ako na správanie maloletého reaguje matka, resp. aký postoj k tomuto problému matka v súkromí zastáva. Matka sama považuje aktuálne správanie sa maloletého za problémové, preto sa rozhodla danú vec riešiť súdnou cestou. Nadmernú masturbáciu si u syna všimla už v decembri 2022, na čo aj upozornila už v rámci výchovného opatrenia realizovaného v konaní pod sp. zn. 7P/82/2019, kedy žiadala kontakt na psychológa, ktorý by pomohol s riešením daného problému, ktorý jej však nebol poskytnutý. Matka sa sama snaží vyhľadať psychológa, avšak všetci oslovení sú vyťažení približne na rok. Matka potvrdzuje, že uvedené problémy sa u maloletého vyskytujú aj v jej domácnosti, a to aj v prítomnosti iných detí, ktoré jej domácnosť navštevujú. Matka sa snaží odpútať maloletého od sexuálnej aktivity hrou, či inou činnosťou. Avšak všetky tieto jej snahy sú bez účinku, keď otec naopak syna podporuje. Na spoločnom stretnutí s TENENET sa mal otec vyjadriť, že u neho syn masturbovať môže a dohodli sa, že tak bude robiť dvakrát denne, ráno a večer. Matka predložila odvolaciemu súdu zvukový záznam a jeho prepis z rozhovoru maloletého so starou matkou. Z nahrávky podľa matky vyplýva, že sa otec naďalej prejavuje vo vzťahu k maloletému synovi neprimerane intímne, pričom maloletému takéto správanie otca prekáža. Podľa informácií, ktoré jej poskytol maloletý, otec maloletému v jeho domácnosti prehráva videoklipy so sexuálnym podtónom, pričom maloletý napodobňuje správanie z týchto klipov, kedy sa napr. začne podľa ich vzoru vyzliekať, ukazuje zadok a genitálie, prípadne neprirodzene hýbe panvou. Maloletý sa pred matkou tiež vyjadroval, že má podľa neho otec veľkého „pipíka“, že keď stiahol otcovi predkožku, že to tam má iné, ako tiež maloletý matke vyčítal, že u otca sa môže hrať s penisom koľko chce a že pri matke je v tejto „hre“ obmedzovaný. Matka za absolútne neprimerané považuje konštatovanie súdu prvej inštancie, že z fotografií a videozáznamov mal súd prvej inštancie preukázaný výnimočný vzťah otca s maloletým dieťaťom, keďže samotní znalci správanie otca na týchto záznamoch odsudzujú a považujú ho za zjavne neprimerané a spôsobilé ohroziť zdravý vývoj dieťaťa. Matka zdôraznila potrebu sledovania najlepšieho záujmu maloletého v zmysle článku 5 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZoR“) a dočasné uprednostnenie tohto záujmu pred rodičovskými právami otca. Matka navrhla vyžiadať správu z CPPPpP, K. XXXX/X, XXX XX E. zo psychologického pozorovania maloletého, L. D. M..

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnuté uznesenie, bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd dočasne zakázal styk otca s maloletým.

7. Podľa § 31 ods. 1 ZoR, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

8. Podľa § 31 ods. 2 ZoR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

9. Podľa § 31 ods. 4 ZoR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

10. Podľa § 117 CMP ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

11. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

12. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

13. Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

14. Podľa § 380 ods. 2 CSP, na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

15. Odvolací súd preskúmal podané odvolanie, oboznámil sa s obsahom spisu a dospel k záveru, že pre rozhodnutie súdu neboli splnené procesné podmienky, keďže maloletý nebol v konaní zastúpený kolízny opatrovníkom, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Účastníkmi konania vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sú rodičia a maloleté dieťa, pričom maloleté dieťa ako účastník konania je procesne spôsobilé len v obmedzenom rozsahu v zmysle § 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku. Súd je preto povinný vždy ako predbežnú otázku skúmať procesnú spôsobilosť dieťaťa v konkrétnom konaní, a to v súlade s kritériami uvedenými v § 9 Občianskeho zákonníka.

16. V prejednávanej veci je účastníkom konania aj maloleté dieťa, kde však u jeho zákonných zástupcov (rodičov) je pochybnosť o možnej kolízii záujmov. Bolo preto namieste, aby súd maloletému ustanovil kolízneho opatrovníka. Funkciou opatrovníka je povinnosť chrániť práva a právom chránené záujmy maloletého dieťaťa v konaní, pričom opatrovník pri ochrane práv dieťaťa zohľadňuje aj jeho názor k prejednávanej veci. Opatrovník má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, navrhovať vykonanie procesných dôkazov, a taktiež navrhovať súdu, ako má vo veci rozhodnúť vzhľadom na záujem dieťaťa a názor dieťaťa k prejednávanej veci, ktorý súdu prezentuje.

17. Tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie, v preskúmvanej veci sa nejedná o prípad urgentného zásahu súdu v prípade ohrozenia života, zdravia a priaznivého vývoja maloletého dieťaťa podľa § 365 CMP, kedy súd musí vydať neodkladné opatrenie najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. Keďže teda nejde o prípad neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletých detí podľa

§ 365 CMP, v ktorom ako v jedinom prípade zákon upúšťa od nutnosti ustanovovať maloletým deťom opatrovníka (§ 365 ods. 4 CMP), bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie ustanoviť maloletému kolízneho opatrovníka a aj s ním konať, v prípade potreby aj jeho prostredníctvom zisťovať skutočnosti potrebné pre rozhodnutie.

18. S vyššie vytknutým chybným postupom súdu prvej inštancie súvisí potom aj ďalší zistený nedostatok a síce, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia súd prvej inštancie vykonal nedostatočné dokazovanie, ktoré viedlo k jeho predčasnému rozhodnutiu. Skrátené dokazovanie, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal totiž nepostačovalo na rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Aj napriek osobitostiam neodkladného opatrenia umožňujúcemu v zjednodušenom procesnom postupe súdu vydať rozhodnutie len na základe osvedčenia podstatných skutočností bez vykonávania obširného dokazovania, nie je možné nariadiť ho bez toho, resp. zamietnuť ho, aby mal súd vedomosť o existencii relevantných skutočností. V prejednávanej veci ide o konanie, ktoré súd môže začať aj bez návrhu a preto pokiaľ z návrhu vyplýva, že by mohlo ísť o ohrozenie oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, je povinnosťou súdu obstarat si doplňujúce informácie z úradnej povinnosti, najčastejšie práve prostredníctvom kolízneho opatrovníka, čo súd prvej inštancie neurobil a jeho rozhodnutie je preto predčasné.

19. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci nedošlo k zmene pomerov, ktorá by mala za následok potrebu neodkladnej úpravy a poukázal na závery v konaní vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 7P/82/2019. V konaní mal za osvedčené, že u maloletého bolo spozorované nadmerné sebauspokojovanie, ale to, že ho otec v danom konaní podporuje, alebo dokonca ho k nemu podnecuje je nateraz len v rovine domnienky matky maloletého, resp. jeho pedagógov.

20. Odvolací súd v tomto ohľade zastáva názor, že zmenu správania maloletého nemožno vnímať izolovane, ale je potrebné ju skúmať v kontexte už vykonaného dokazovania v predchádzajúcom konaní. Z tohto pohľadu bolo dokazovanie, a to aj v rámci poskytnutia bezodkladnej ochrany maloletému nedostatočné. Podozrenie na nevhodné správanie rodiča vo vzťahu k maloletému dieťaťu vyžaduje citlivý a obozretný prístup súdu. Súd prvej inštancie nezabezpečil vypočutie maloletého, nedal možnosť otcovi vyjadriť sa k návrhu, nezabezpečil bezprostredné získanie informácií od riaditeľky a triednej učiteľky maloletého v materskej škole, nezabezpečil správu psychológa z pozorovania maloletého. Súd prvej inštancie sa navyše odvoláva vo svojom rozhodnutí na spis Okresného súdu Senica sp. zn. SI-9P/40/2023, ktorého súčasťou je aj spis súdu prvej inštancie sp. zn. 7P/82/2019, ktorý ale nepripojil k spisu za účelom prieskumu správnosti ním zvoleného postupu a rozhodnutia odvolacím súdom.

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky, pretože maloletý napriek absencii úplnej procesnej spôsobilosti, nebol riadne zastúpený, maloletému tým bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tiež z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci pre nevykonanie dôkazov (§ 389 ods. 1 písm. a) až c) CSP), a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. V ďalšom konaní súd obratom ustanoví maloletému kolízneho opatrovníka, vyzve ho na urýchlené prešetrenie pomerov v rodine maloletého, na vykonanie pohovoru s maloletým, na šetrenie v materskej škole s poukazom na vyjadrenie riaditeľky materskej školy, zabezpečí doručenie návrhu, doplnenia návrhu, spolu so všetkými prílohami, procesných poučení, rozhodnutia o ustanovení kolízneho opatrovníka, rozhodnutia súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní matky všetkým účastníkom a umožní všetkým účastníkom sa k veci vyjadriť, vyžiada správu CPPP a P, K. XXXX/X, XXX XX E. zo psychologického pozorovania maloletého, L. D. M.. V prípade potreby môže súd prvej inštancie doplniť v skrátených lehotách dokazovanie aj inak a po doplnení informácií o relevantných skutočnostiach aj s prihliadnutím k už podaným písomným vyjadreniam účastníkov následne posúdi, či tu je alebo nie je potreba nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle návrhu, resp. jeho doplnenia v záujme ochrany práv maloletého a ak áno, akého neodkladného opatrenia, pričom súd nie je nijako viazaný návrhom. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie stručne a výstižne zdôvodní tak, aby sa jeho právne závery opierali o skutkové zistenia vyplývajúce z doplneného dokazovania, vrátane posúdenia, či výchovné opatrenie v predchádzajúcom konaní spočívajúce v dohľade nad výchovou otca splnilo účel. V prípade predloženia spisu odvolaciemu

súdu súd prvej inštancie pripojí spis Okresného súdu Senica sp. zn. SI-9P/40/2023, ktorého súčasťou je aj spis Okresného súdu Skalica sp. zn. 7P/82/2019.

23. Ako už bolo vyššie uvedené, neodkladné opatrenie primárne slúži na dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania, nakoľko vychádza iba z osvedčeného skutočného stavu veci. V záujme maloletého, ako i spravodlivého usporiadania výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému je potrebné začať konanie vo veci samej, ktoré súdu umožní vykonať rozsiahle dokazovanie. V prípade, že účastníci konania do 30 dní nepodajú návrh na zmenu úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletému, súd prvej inštancie bezodkladne začne konanie vo veci samej o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

24. O prípadnej náhrade trov odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa toto konanie bude končiť (§ 52 až 58 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

25. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).